

Gedragsregel 2 lid 2

Advocatuur

Speelt de advocatuur voldoende in op de veranderende marktomstandigheden?

Bijlagen

Interviews advocaten A t/m G

Naam student:	Rena van Diessen
Studentennummer:	2026036
Onderwijsinstelling:	Juridische Hogeschool
Opleiding:	HBO-Rechten
Locatie:	's-Hertogenbosch
Afstudeerorganisatie:	XS2Justice
Afstudeermentor:	Dhr. J. Geschiere
Afstudeerdocent 1:	Dhr. A. van Dooren
Afstudeerdocent 2:	Mevr. T. Wielders
Afstudeerperiode:	februari 2013 – mei 2013
Datum:	23 mei 2013
Plaats:	Rijswijk

In deze bijlagen staan de interviews met de acht advocaten. De interviews zijn afgenomen onder acht advocaten met een diversiteit aan rechtsgebieden, woonplaats en werkervaring. Er is gekozen voor vier advocaten die op de hoogte waren van het initiatief. Dit draagt ook bij aan de diversiteit. De advocaten zijn via e-mail gevraagd om deel te nemen aan dit interview. De interviews zijn zowel persoonlijk als telefonisch afgenomen. De interviews trachten een betrouwbaar beeld te schetsen van Gedragsregel 2 lid 2 in de praktijk. Daarnaast geven de advocaten hun visie over onder andere de houdbaarheid van de Gedragsregels, de NOvA als organisatie en de maatschappelijke ontwikkelingen.

Interview A

- 1. Hoe lang bent u al werkzaam als advocaat?**
 - ❖ 10 jaar.
- 2. Op welk(e) rechtsgebied(en) bent u gespecialiseerd?**
 - ❖ Op het gebied van personen en familierecht.
- 3. Bent u altijd werkzaam geweest als advocaat?**
 - ❖ Ja.
- 4. Hoeveel advocaten telt het kantoor waar u nu werkt?**
 - ❖ 4.
- 5. Heeft u in de praktijk wel eens te maken gehad met Gedragsregel 2 lid 2?**
 - ❖ Nee nog nooit.
- 6. Wordt u door deze gedragsregel beperkt als ondernemend advocaat in de huidige maatschappij?**
 - ❖ Op dit moment nog niet.
- 7. In welke mate worden de gedragsregels naar uw mening nageleefd in de praktijk?**
 - ❖ Ik kan feitelijk alleen maar spreken over mijn eigen praktijk. Ik merk wel dat er advocaten zijn die niet altijd proberen de zaak op een zo prettig mogelijke manier, en zo goedkoop mogelijk voor de klant op te lossen. Terwijl een advocaat er feitelijk is om het belang van de klant te dienen.
- 8. Worden de Gedragsregels naar uw mening voldoende gehandhaafd door de NOvA?**
 - ❖ Ja dat denk ik wel. Wanneer je de regels niet nakomt heeft de klant ook de mogelijkheid om naar de deken of zelfs hoger te gaan. Hier maken steeds meer klanten (heel vaak ook onterecht) gebruik van.
- 9. Zijn de Gedragsregels naar uw mening nog houdbaar in deze tijd van maatschappelijke ontwikkelingen en innovatie op het gebied van juridische dienstverlening?**
 - ❖ Deels wel en deels niet. Een aantal regels zijn vrij algemeen, zoals het niet overleggen van confraternele correspondentie¹ en dergelijke. Echter ik ben wel van mening dat er steeds meer gedigitaliseerd wordt en dat op dat gebied wij een beetje achterblijven.

¹ Correspondentie tussen advocaten waarbij ze een zaak proberen te schikken.

10. Moet er wat veranderen in de wet- en regelgeving om deze een betere aansluiting te laten vinden met de werkwijze van advocaten vandaag de dag?

- ❖ Ja, wanneer Gedragsregel 2 lid 2 een belemmering vormt voor partijen als JuristenNetwerk, vind ik dat van wel.

11. Wat vindt u van het initiatief JuristenNetwerk?

- ❖ Ik vind het een heel goed initiatief en zou er zeker voor open staan. Ik zie hier zeker de voordelen van in.

12. Zou Gedragsregel 2 lid 2 u tegen kunnen houden om deel te nemen?

- ❖ Wanneer de NOvA aan geeft dat ik dit niet mag doen zou ik mij daar aan houden.

13. Heeft u verder nog vragen, opmerkingen of eventueel een toevoeging voor dit interview?

- ❖ Nee.

Interview B

1. Hoe lang bent u al werkzaam als advocaat?

- ❖ 3 maanden.

2. Op welk(e) rechtsgebied(en) bent u gespecialiseerd?

- ❖ Arbeids-, erf, contractenrecht.

3. Bent u altijd werkzaam geweest als advocaat?

- ❖ Nee, voorheen als freelance jurist gedurende 7 jaar.

4. Hoeveel advocaten telt het kantoor waar u nu werkt?

- ❖ 4.

5. Heeft u in de praktijk wel eens te maken gehad met Gedragsregel 2 lid 2?

- ❖ Nee.

6. Wordt u door deze gedragsregel beperkt als ondernemend advocaat in de huidige maatschappij?

- ❖ Ja, in zekere zin wel in mijn praktijkvoering.

7. In welke mate worden de gedragsregels naar uw mening nageleefd in de praktijk?

- ❖ Volgens mij in voldoende mate.

8. Worden de Gedragsregels naar uw mening voldoende gehandhaafd door de NOvA?

- ❖ Voor zover ik weet wel ja.

9. Zijn de Gedragsregels naar uw mening nog houdbaar in deze tijd van maatschappelijke ontwikkelingen en innovatie op het gebied van juridische dienstverlening?

- ❖ Voor het overgrote deel wel. Er moet niet een situatie ontstaan zoals in het geval van Moskowicz.

10. Moet er wat veranderen in de wet- en regelgeving om deze een betere aansluiting te laten vinden met de werkwijze van advocaten vandaag de dag?

- ❖ Wat mij betreft niet.

11. Wat vindt u van het initiatief JuristenNetwerk?

- ❖ Ik vind dit een goed initiatief en zou hier zelf heel graag in willen participeren.

12. Zou Gedragsregel 2 lid 2 u tegen kunnen houden om deel te nemen?

- ❖ Op dit moment houdt deze gedragsregel mij tegen om deel te nemen. Naar mijn mening handel ik dan in strijd met de tekst van deze Gedragsregel.

13. Heeft u verder nog vragen, opmerkingen of eventueel een toevoeging voor dit interview?

- ❖ Nee.

Interview C

1. Hoe lang bent u al werkzaam als advocaat?

- ❖ Ik ben acht jaar werkzaam als advocaat.

2. Op welk(e) rechtsgebied(en) bent u gespecialiseerd?

- ❖ Ik ben gespecialiseerd op arbeidsrecht, persoon en familierecht en algemeen verbintenissenrecht (contractenrecht).

3. Bent u altijd werkzaam geweest als advocaat?

- ❖ Buiten mijn drie maanden als interim jurist ben ik altijd werkzaam geweest als advocaat.

4. Hoeveel advocaten telt het kantoor waar u nu werkt?

- ❖ Alleen ik.

5. Heeft u in de praktijk wel eens te maken gehad met Gedragsregel 2 lid 2?

- ❖ Alleen via Zelfrechtszaam/JuristenNetwerk.

6. Wordt u door deze gedragsregel beperkt als ondernemend advocaat in de huidige maatschappij?

- ❖ Ik word niet echt beperkt door deze gedragsregel. Het is belangrijk dat de Gedragsregels er zijn. Deze regels hoeven geen belemmering te vormen als ondernemend advocaat. Wel merk ik dat het beperkend kan zijn in vergelijking met een gewone jurist. Een jurist hoeft zich niet te houden aan deze gedragsregels waardoor ze meer vrijheid hebben op het gebied van onderneming en innovatie. Als je er voor kiest om advocaat te worden, weet je dat je je aan de Gedragsregels moet houden. Ik zie het als een beperking en niet als een belemmering.

7. In welke mate worden de gedragsregels naar uw mening nageleefd in de praktijk?

- ❖ Naar mijn mening worden de Gedragsregels goed nageleefd. Advocaten zijn goed op de hoogte van de regels en houden zich hier ook aan. Ik vind het ook erg belangrijk dat deze regels er zijn, zeker voor de cliënt.

8. Worden de Gedragsregels naar uw mening voldoende gehandhaafd door de NOvA?

- ❖ Ja zover ik daar zicht op heb wel. Zelf ben ik nog nooit met de NOvA in aanraking geweest.

9. Zijn de Gedragsregels naar uw mening nog houdbaar in deze tijd van maatschappelijke ontwikkelingen en innovatie op het gebied van juridische dienstverlening?

- ❖ Ja in principe wel. De Gedragsregels zorgen er voor dat de onafhankelijkheid van een advocaat niet in het geding komt. Bij elke handeling dient een advocaat deze kernwaarden in acht te nemen. De Gedragsregels brengen wel in die mate een beperking met zich mee dat je als advocaat geen samenwerking kan aangaan met een organisatie tegen afdracht van een percentage van het honorarium. Vooral in de tijd van de crisis is dit lastig. De maatschappij is erg in ontwikkeling en de advocatuur wordt door de gedragsregels wel beperkt op het gebied van innovatie en ondernemerschap.

10. Moet er wat veranderen in de wet- en regelgeving om deze een betere aansluiting te laten vinden met de werkwijze van advocaten vandaag de dag?

- ❖ Nee, zoals ik er tegen aan kijk is dat niet nodig.

11. Wat vindt u van het initiatief JuristenNetwerk?

- ❖ Ik vind het een erg goed en nieuw initiatief. Het biedt perspectief voor de toekomst van de advocatuur.

12. Zou Gedragsregel 2 lid 2 u tegen kunnen houden om deel te nemen?

- ❖ Het toelaten van advocaten op een online platform waaruit rechtszoekende de voor hen geschikte advocaat kunnen kiezen is naar mijn mening niet in strijd met Gedragsregel 2 lid 2. Het probleem zit in de manier waarop de advocaat een betaling doet aan JuristenNetwerk voor haar diensten. Door een afdracht te doen van haar honorarium aan JuristenNetwerk zou het inderdaad in strijd zijn met Gedragsregel 2 lid 2. Een andere manier van factureren zou oplossing kunnen bieden.

13. Heeft u verder nog vragen, opmerkingen of eventueel een toevoeging voor dit interview?

- ❖ Nee.

Interview D

1. Hoe lang bent u al werkzaam als advocaat?

- ❖ Ik ben werkzaam als advocaat sinds 2003. Wel ben ik er ander half jaar tussenuit geweest als plaatsvervangend rechter.

2. Op welk(e) rechtsgebied(en) bent u gespecialiseerd?

- ❖ Bestuursrecht, vastgoedrecht en strafrecht.

3. Bent u altijd werkzaam geweest als advocaat?

- ❖ Nee, voordat ik advocaat werd ben ik 9 jaar jurist geweest bij verschillende gemeenten. Mijn werkzaamheden betroffen over het onder andere de onteigeningsprocedures en het opstellen van (exploitatie)overeenkomsten.

4. Hoeveel advocaten telt het kantoor waar u nu werkt?

- ❖ 4.

5. Heeft u in de praktijk wel eens te maken gehad met Gedragsregel 2 lid 2?

- ❖ Persoonlijk ben ik nog nooit in aanraking geweest met Gedragsregel 2 lid 2. In de praktijk kom ik wel twijfelgevallen tegen. Zoals personen die zaken willen doorverwijzen. Hier ga ik niet op in omdat ik me er bewust van ben dat dit niet is toegestaan op grond van de Gedragsregels.

6. Wordt u door deze gedragsregel beperkt als ondernemend advocaat in de huidige maatschappij?

- ❖ Naar mijn mening is Gedragsregel 2 lid 2 een achterhaalde regel. De regel is opgesteld om de onafhankelijkheid van de advocaat te waarborgen. De onafhankelijkheid wordt niet minder door een bepaald percentage af te dragen. Het is aan de advocaat zelf om de onafhankelijkheid moet zelf in de gaten te houden. Maar die is niet afhankelijk van het feit of je wel of niet provisie toe kent.

7. In welke mate worden de gedragsregels naar uw mening nageleefd in de praktijk?

- ❖ Over het algemeen worden deze goed nageleefd door de advocaten. Iedereen is voldoende op de hoogte van de Gedragsregels. In mijn opleiding tot advocaat werd er ook een vak gedragsrecht gegeven. In dit vak werd echt gehamerd op het in acht nemen van de gedragsregels. De meeste regels zijn vrij logisch waardoor deze van nature nageleefd worden. Alleen bij twijfelgevallen neem ik de regels er bij. Alleen beginnend advocaten hebben er soms moeite mee.

8. Worden de Gedragsregels naar uw mening voldoende gehandhaafd door de NOvA?

- ❖ Over het algemeen worden de regels goed gehandhaafd. Er wordt voldoende toezicht gehouden op de naleving. Daarnaast is de Orde ook afhankelijk van de klachten die binnenkomen. Het is voor cliënten erg laagdrempelig om een klacht in te dienen over een advocaat. De drempel om een klacht in te dienen zou daarom iets hoger mogen. De Orde gaat zorgvuldig met deze klachten om en worden goed afgehandeld.

9. Zijn de Gedragsregels naar uw mening nog houdbaar in deze tijd van maatschappelijke ontwikkelingen en innovatie op het gebied van juridische dienstverlening?

- ❖ Ja over het algemeen wel. Toch denk ik dat het wel zinvol is om nog eens kritisch naar de regels te kijken. De meeste regels blijven toepasbaar op de praktijk van nu omdat ze een algemeen karakter bevatten. Het is wel zaak om in de gaten te houden dat de regels niet verouderen. Gedragsregel 2 lid 2 zou kritisch naar gekeken moeten worden. De advocatuur is de laatste tien jaar, met name de laatste vijf jaar, erg veranderd. Vroeger maakt je geen reclame voor je praktijk omdat dat gewoonweg niet nodig was. Cliënten kwamen naar jou als advocaat toe. Tegenwoordig moet je wel reclame maken voor je praktijk omdat er een grote concurrentiestrijd heerst op het gebied van juridische dienstverlening. Hierbij maken veel kantoren gebruik van social media zoals Facebook en LinkedIn. Hierdoor spelen ze zich zelf in de aandacht met het doel op meer cliënten en bekendheid. Het aantal advocaten in Nederland is de afgelopen twintig jaar verdrievoudigd. De concurrentie wordt steeds groter en de procesmonopolie wordt kleiner. Niet-advocaten (juristen) kunnen nu ook procederen in bepaalde gevallen. Aan de andere kant is het wel zo dat ik liever geen regeling heb, dan een regeling waar ik last van ga krijgen. Bijvoorbeeld een regulering voor advocaten op het gebied van social media. Ik merk dat er veel behoefte is bij advocaten om afspraken te maken met andere dienstverleners. Ik begrijp dat dit de onafhankelijkheid van de advocaat raakt. Door afspraken te maken over doorverwijzing en het toekennen van provisie, richt je je meer op de doorverwijzing dan op de cliënt. Vooral met commerciële belangen moet naar gekeken worden.

10. Moet er wat veranderen in de wet- en regelgeving om deze een betere aansluiting te laten vinden met de werkwijze van advocaten vandaag de dag?

- ❖ Over het algemeen zijn de regels houdbaar. De meeste regels hebben een algemeen karakter waarin het functioneren van een advocaat helder wordt beschreven. Toch dient er iedere keer opnieuw goed gekeken te worden naar de ontwikkelingen in de maatschappij. Hierbij zullen bepaalde regels aangepast moeten worden om mee te kunnen gaan in deze constant bewegende maatschappij. Buiten dat de regels in bepaalde gevallen een belemmering kunnen vormen voor het functioneren van een advocaat, hebben ze zeker ook een doel en daardoor een meerwaarde. De regels zorgen ervoor dat een advocaat zich kan onderscheiden.
Anders zou de procesmonopolie beter afgeschaft kunnen worden zodat iedereen zou kunnen procederen. Soms kan het commercieel interessant zijn om een samenwerkingsverband aan te gaan met een niet-advocaat. Dit mag alleen niet omdat het je onafhankelijkheid in het gevaar brengt. In dat opzicht is het een belemmering voor een ondernemend advocaat. Als ondernemend en commercieel ingestelde advocaat wordt je door Gedragsregel 2 lid 2 wel beperkt. Zeker op het gebied van samenwerking met andere juridische dienstverleners en nieuwe initiatieven. Wanneer een advocatenkantoor een grote klant heeft die 50% van de omzet bepaalt van het kantoor, tast naar mijn mening eerder de onafhankelijkheid aan dan het toekennen van provisie. Een advocatenkantoor zal voor deze klant veel meer in het werk stellen en sneller over de grens van onafhankelijkheid gaan om deze klant te behouden.

11. Wat vindt u van het initiatief JuristenNetwerk?

- ❖ Ik vind het een goed initiatief. Het biedt kansen voor de maatschappij op het gebied van juridische dienstverlening. Op deze manier kunnen mensen op een laagdrempelige manier geholpen worden. Als ik als advocaat niet kan deelnemen aan dit initiatief, zou ik er wel last van hebben in de vorm van nog meer concurrentie. Als ik wel kan deelnemen is het een goede aanvulling op de juridische dienstverlening in Nederland. Zeker omdat een advocaat vaak hoge tarieven hanteert waardoor veel mensen andere alternatieven zoeken. Iedere advocaat realiseert zich dat dit een probleem is bij particulieren en kleine bedrijven.

12. Zou Gedragsregel 2 lid 2 u tegen kunnen houden om deel te nemen?

- ❖ Op dit moment wel zou ik niet deelnemen aan JuristenNetwerk omdat dit te risicovol is. Eerst dient er in samenwerking/overleg met de NOvA een oplossing bedacht worden. Wel ligt het er aan hoe het concept wordt gebracht en hoe het zal worden beoordeeld door de Orde. Volgens Gedragsregel 2 lid 2 mag er geen provisie toegekend worden of afdracht gedaan worden aan een derde. JuristenNetwerk verwijst in principe zaken door waarvan zij toch een kleine afdracht vragen om te kunnen blijven bestaan.

13. Heeft u verder nog vragen, opmerkingen of eventueel een toevoeging voor dit interview?

- ❖ Probeer zoveel mogelijk advocaten te vragen.

Interview E

1. Hoe lang bent u al werkzaam als advocaat?

- ❖ 1 jaar.

2. Op welk(e) rechtsgebied(en) bent u gespecialiseerd?

- ❖ Arbeidsrecht.

3. **Bent u altijd werkzaam geweest als advocaat?**
 - ❖ Nee.
4. **Hoeveel advocaten telt het kantoor waar u nu werkt?**
 - ❖ Het kantoor telt drie werknemers.
5. **Heeft u in de praktijk wel eens te maken gehad met Gedragsregel 2 lid 2?**
 - ❖ Nee hier ben ik nog nooit mee in aanraking gekomen.
6. **Wordt u door deze gedragsregel beperkt als ondernemend advocaat in de huidige maatschappij?**
 - ❖ Ja in zeker zin wel. Vooral in de dagelijkse praktijkvoering.
7. **In welke mate worden de gedragsregels naar uw mening nageleefd in de praktijk?**
 - ❖ Voor zover ik kan overzien goed.
8. **Worden de Gedragsregels naar uw mening voldoende gehandhaafd door de NOvA?**
 - ❖ Dit kan ik als advocaat zijnde niet goed beoordelen omdat ik daar niet voldoende zicht op heb.
9. **Zijn de Gedragsregels naar uw mening nog houdbaar in deze tijd van maatschappelijke ontwikkelingen en innovatie op het gebied van juridische dienstverlening?**
 - ❖ Onderdelen daarvan niet.
10. **Moet er wat veranderen in de wet- en regelgeving om deze een betere aansluiting te laten vinden met de werkwijze van advocaten vandaag de dag?**
 - ❖ Ja bijvoorbeeld op het gebied van no-cure-no-pay, reclame uitingen.
11. **Wat vindt u van het initiatief JuristenNetwerk?**
 - ❖ Prima, een erg leuk initiatief.
12. **Zou Gedragsregel 2 lid 2 u tegen kunnen houden om deel te nemen?**
 - ❖ Ja dat zou kunnen.
13. **Heeft u verder nog vragen, opmerkingen of eventueel een toevoeging voor dit interview?**
 - ❖ Nee.

Interview F

1. **Hoe lang bent u al werkzaam als advocaat?**
 - ❖ 3 jaar.
2. **Op welk(e) rechtsgebied(en) bent u gespecialiseerd?**
 - ❖ Ik heb een algemeen advocatenkantoor waarbij ik me richt op verbintenissenrecht, bestuursrecht en persoon/familierecht.
3. **Bent u altijd werkzaam geweest als advocaat?**
 - ❖ Nee, hiervoor ben ik vier jaar werkzaam geweest als interim jurist. Daarnaast heb ik nog gewerkt als jurist voor de gemeente Rotterdam.

4. Hoeveel advocaten telt het kantoor waar u nu werkt?

❖ 1.

5. Heeft u in de praktijk wel eens te maken gehad met Gedragsregel 2 lid 2?

❖ Alleen in het kader van JuristenNetwerk heb ik te maken gekregen met deze gedragsregel.

6. Wordt u door deze gedragsregel beperkt als ondernemend advocaat in de huidige maatschappij?

❖ Ja ik vind van wel. Deze regel ziet toe op het waarborgen van de onafhankelijkheid van de advocaat. Ik denk dat het afdragen van een procentuele afdracht of provisie geen beïnvloeding hoeft te betekenen van de advocaat. Een tussenpersoon een vergoeding betalen voor de verrichtte diensten zegt verder niets over de inhoud of omzet van de zaak. De werkwijze van JuristenNetwerk is vergelijkbaar met de non-profit organisatie, het Juridisch Loket. Deze organisatie zend ook zaken door naar de een rechtsbijstandverlener. Natuurlijk zit er als advocaat zijnde wel een klein eigen belang bij, het genereren van omzet. Toch zal een advocaat altijd het belang van de cliënt voorop moeten stellen. Als een cliënt in aanmerking komt voor een toevoeging, dan vraag je die als advocaat ook aan. Nu de regering wil gaan bezuinigen op het afgeven van toevoegingen gaat een advocaat ook nadenken of het wel een rendabele zaak is. Wat ik me vooral af vraag is waarom een verhouding rechtsbijstandverzekeraar tot een advocaat wel zaken mogen doorverwijzen en een advocaat tot een bedrijf als XS2Justice niet. JuristenNetwerk is voor kleine bedrijven een grote commerciële optie om te kunnen blijven bestaan.

7. In welke mate worden de gedragsregels naar uw mening nageleefd in de praktijk?

❖ De regels worden over het algemeen goed nageleefd door de advocaten. Wat ik wel merk is dat veel advocaten de randen van de gedragsregels opzoeken en tot het uiterste gaan.

8. Worden de Gedragsregels naar uw mening voldoende gehandhaafd door de NOvA?

❖ Ja naar mijn mening worden deze voldoende gehandhaafd. Dit is ook te merken in de media en publiciteit rond de zaak van Moskowicz bij de tuchtrechter. Ze handhaven niet preventief maar houden sporadisch steekproeven op advocatenkantoren.

9. Zijn de Gedragsregels naar uw mening nog houdbaar in deze tijd van maatschappelijke ontwikkelingen en innovatie op het gebied van juridische dienstverlening?

❖ De regels hebben zeker revisie nodig. Naar aanleiding van strafzaken zijn bepaalde regels in het verleden herzien met het oog op het publiceren van informatie. Toch vind ik dat er naar de NOvA als organisatie gekeken moet worden. Is deze organisatie nog wel van de tijd? Deze organisatie is opgericht in een tijd dat het bestaan van de advocatuur voldoende was en er weinig moeite gedaan hoefde te worden voor het genereren van werk. Vandaag de dag is de advocatuur, zoals veel andere bedrijfstakken, erg ondernemend aan het worden. Daarnaast wordt de advocatuur ook steeds commerciëler om mee te kunnen gaan met de constant ontwikkelende maatschappij. Naar mijn mening zijn de visies van de Orde achterhaald en beperken zo de ontwikkeling.

10. Moet er wat veranderen in de wet- en regelgeving om deze een betere aansluiting te laten vinden met de werkwijze van advocaten vandaag de dag?

- ❖ Er zijn al meerdere ontwikkelingen zichtbaar in de juridische dienstverlening. De komst van het no-cure-no-pay alternatief en de concurrentiestrijd. Gedragsregel 2 lid 2 is zeker ook een regel waar naar gekeken moet worden in verband met de veranderende markt en economie. Ik vind het introduceren van het no-cure-no-pay systeem een veel drastischere maatregel dan het aanpassen van Gedragsregel 2 lid 2.

11. Wat vindt u van het initiatief JuristenNetwerk?

- ❖ Ik vind het een erg goed initiatief. Ik volg met veel interesse de ontwikkelingen en ik ben een groot voorstander. Er zit zeker toekomst in en biedt veel mogelijkheden om de concurrentie aan te gaan binnen de advocatuur. Zelf ben ik nogal sceptisch ten opzichte van de grote advocatenkantoren. De reden hiervoor is de prijs- kwaliteit verhouding. Natuurlijk zijn er goed geschoolde advocaten aanwezig die het advocatenkantoor groot hebben gemaakt en deze titel hoog houden. Toch ben ik er van overtuigd dat er binnen deze grote kantoren ook veel werk wordt verricht door medewerkers en stagiaires met minder ervaring. Om de concurrentie met deze kantoren aan te gaan is JuristenNetwerk een goed initiatief.

12. Zou Gedragsregel 2 lid 2 u tegen kunnen houden om deel te nemen?

- ❖ Allereerst dienen we ons af te vragen wat men verstaat onder toekennen van een beloning of het geven van provisie. Het zou een optie kunnen zijn om de manier waarop afdracht wordt gedaan aan te passen. Dit zou kunnen door het oprichten van een vereniging of een coöperatie waarvan alle advocaten lid worden. Bij dit soort initiatieven moet het uiterste van de regelgeving worden opgezocht om het rechtmatig te laten zijn.

13. Heeft u verder nog vragen, opmerkingen of eventueel een toevoeging voor dit interview?

- ❖ Graag zou ik toe willen voegen dat de Orde zich meer bewust zou moeten worden van de groeiende concurrentie op de markt van de juridische dienstverlening. De verhoging van de procesgrens van 5000 euro naar 25000 euro bij de kantonrechter en door de komst van hbo juristen wordt de concurrentiestrijd als maar groter. Op dit moment wordt de advocatuur zodanig buitengesloten dat ze niet kunnen deelnemen aan nieuwe ontwikkeling door onder andere de beperkingen neergelegd in de Gedragsregels.

Interview G

1. Hoe lang bent u al werkzaam als advocaat?

- ❖ 9 jaar.

2. Op welk(e) rechtsgebied(en) bent u gespecialiseerd?

- ❖ Ondernemingsrecht en intellectueel eigendomsrecht.

3. Bent u altijd werkzaam geweest als advocaat?

- ❖ Nee, eerder ook als ICT'er en kwaliteitsmanager.

4. Hoeveel advocaten telt het kantoor waar u nu werkt?

- ❖ 4.

5. Heeft u in de praktijk wel eens te maken gehad met Gedragsregel 2 lid 2?

- ❖ Nee, nog nooit.

- 6. Wordt u door deze gedragsregel beperkt als ondernemend advocaat in de huidige maatschappij?**
❖ Ja.
- 7. In welke mate worden de gedragsregels naar uw mening nageleefd in de praktijk?**
❖ Door mij wel, maar ik vermoed dat menig advocaat een dan wel meerdere regels overtreedt. Dit is natuurlijk niet de bedoeling, maar het gebeurt wel.
- 8. Worden de Gedragsregels naar uw mening voldoende gehandhaafd door de NOVA?**
❖ Het controleren van de Gedragsregels is lastig, maar het streven naar een keurmerk of iets dergelijks zou op mijn positieve reactie kunnen rekenen.
- 9. Zijn de Gedragsregels naar uw mening nog houdbaar in deze tijd van maatschappelijke ontwikkelingen en innovatie op het gebied van juridische dienstverlening?**
❖ Nee, ik denk dat aanpassing aan te bevelen is. De wereld verandert, maar de Gedragsregels zijn daar niet op aangepast.
- 10. Moet er wat veranderen in de wet- en regelgeving om deze een betere aansluiting te laten vinden met de werkwijze van advocaten vandaag de dag?**
❖ In wetgeving niet, in de regelgeving (o.a. de gedragsregels) wel.
- 11. Wat vindt u van het initiatief JuristenNetwerk?**
❖ Op zich een prima initiatief, maar er zijn zo veel goede initiatieven. Het gevaar wat er in mijn optiek in schuilt, is de kwaliteit. Een eenpitter kan veel lastiger overleg plegen met een collega-advocaat en het risico is aanwezig dat zaken niet worden aangenomen vanwege een bepaalde deskundigheid, maar vanwege een gebrek aan omzet.
- 12. Zou Gedragsregel 2 lid 2 u tegen kunnen houden om deel te nemen?**
❖ Op dit moment wel, maar er zijn in mijn optiek ook betere alternatieven. Die zouden mijn voorkeur hebben, maar ook in dat geval loop je tegen gedragsregel 2 lid 2 aan.
- 13. Heeft u verder nog vragen, opmerkingen of eventueel een toevoeging voor dit interview?**
❖ Nee, veel succes!

Interview H

- 1. Hoe lang bent u al werkzaam als advocaat?**
❖ Sinds begin 2009, dus vierenhalf jaar.
- 2. Op welk(e) rechtsgebied(en) bent u gespecialiseerd?**
❖ Insolventierecht, Vermogens- en aansprakelijkheidsrecht.
- 3. Bent u altijd werkzaam geweest als advocaat?**
❖ Naast mijn baan als advocaat ben ik ook werkzaam geweest als journalist en docent. Ik doceer nu nog steeds aan de Haagse Hogeschool in Den Haag.
- 4. Hoeveel advocaten telt het kantoor waar u nu werkt?**
❖ Ik heb mijn eigen eenmanskantoor.

5. Heeft u in de praktijk wel eens te maken gehad met Gedragsregel 2 lid 2?

- ❖ Slechts zijdelings, dus rekening houdende met die regel ter voorkoming van overtreding daarvan.

6. Wordt u door deze gedragsregel beperkt als ondernemend advocaat in de huidige maatschappij?

- ❖ Ja, voor zover de uitleg mij zou beperken in sommige kosten voor baten uit te doen laten gaan, zoals het spreekwoord wil.
Echter stel ik mij op het standpunt dat het aanbrengen van contacten niet valt onder de uitleg van 'opdrachten' zoals is opgenomen in de tekst van de Gedragsregel. Evenmin zouden 'klanten' daar onder hoeven te vallen, aangezien 'klanten' als potentiële klanten kan worden gezien. Het in contact komen met klanten is reeds ingeburgerd en geaccepteerd als niet overtredend de gedragsregel 2 sub b, gezien het feit dat vele kantoren een vermelding in de telefoongids etc. hebben doen opnemen. Het betalen van de uitgevers van dergelijke gidsen valt niet onder overtreding van 2b.

7. In welke mate worden de gedragsregels naar uw mening nageleefd in de praktijk?

- ❖ Vanuit mijn eigen praktijk ken ik niet anders dan de geruchten dat de regels niet zouden worden nageleefd.

8. Worden de Gedragsregels naar uw mening voldoende gehandhaafd door de NOVA?

- ❖ Evenmin kan ik iets over de handhaving van de regels zeggen, aangezien ik dat niet anders dan uit geruchten ken.

9. Zijn de Gedragsregels naar uw mening nog houdbaar in deze tijd van maatschappelijke ontwikkelingen en innovatie op het gebied van juridische dienstverlening?

- ❖ Allerminst. Deze tijden vergen een flexibele inzet van slagvaardige juristen. De rechtzoekende kan zeer adequaat op internet en bij verzamelde of overkoepelende organisaties een juiste rechtsbijstandverlener vinden. Anderzijds mag deze rechtsbijstandverlener in een groeiend aantal gevallen een ander zijn dan een advocaat. De advocatuur prijst zich buiten de markt indien de rechtzoekende de niet-advocaat gebonden rechtsbijstand niet ook bij de advocatuur kan vinden vanwege het eenvoudigweg ontbreken van de advocatuur bij verzamelende of overkoepelende instanties die een wederdienst vragen voor hun begeleidende dienstverlening aan beide marktpartijen.

10. Moet er wat veranderen in de wet- en regelgeving om deze een betere aansluiting te laten vinden met de werkwijze van advocaten vandaag de dag?

- ❖ De werkwijze van de advocaten is niet de juiste graadmeter. De advocaten zijn veelal nog niet ontwaakte en/of nog te weinig in staat inzicht te hebben in de veranderende markt. Het gaat hen eenvoudigweg te snel om het door te hebben of hun organisaties zijn te weinig flexibel.
Indien de vraag luidde '(....) werkwijze van de advocaten conform de vraag van de markt van rechtzoekenden vandaag de dag' dan antwoordde ik: Ja.

11. Wat vindt u van het initiatief JuristenNetwerk?

- ❖ Een goed initiatief, ik haast mij alle mogelijkheden te gaan benutten.

12. Zou Gedragsregel 2 lid 2 u tegen kunnen houden om deel te nemen?

- ❖ Nee, mede gezien de eigen keuze die aan de rechtzoekende gelaten kan worden wel of niet tot daadwerkelijke opdrachtverlening over te gaan, is een afdracht aan een organisatie die mij met rechtzoekende in contact brengt niet een overtreding van regel 2 b, zie ook antwoord bij vraag 6.

13. Heeft u verder nog vragen, opmerkingen of eventueel een toevoeging voor dit interview?

- ❖ U kunt altijd contact opnemen ter verduidelijking.